

Protocol **dalla radunanza communal digl cumegn da Surses** **digls 3 da december 2018 (nr. 05-2018)**

Li ed oura	Sala Grava a Savognin, allas 20.00
Preschaints:	95 votantas e votants (pluralitad absoluta: 48)
Parsoura:	Leo Thomann, mastral
Stgisos:	---
Actuar:	Beat Jenal, canzlist

1. Bavagnaint ed elecziun digls dombravouschs

Igl mastral Leo Thomann benevainta tot las persungas preschaintas e constatescha tgi la radunanza communal odierna è neida convocada conform alla constituziun, uscheia tgi ella è cumpetenta da decider.

Niclo Lozza fò la proposta da betg tractar chesta seira las tractandas 9 e 10 pertutgont igls stands da teir a Rona, vot deir da spustar chels affars. El argumentescha chegl cun igl fatg tgi el seia a cunaschientscha tgi seia nia inoltro en plant cunter igl project d'amplifitgier igl stand da teir. Suprastant Giancarlo Torriani consainta, cun precisar tgi sen chest recurs na possa betg neir antro. Igl mastral peglia ancunter la proposta digl votant. La votaziun vign pero fatga pir siva l'elecziun digls dombravouschs.

Glista da tractandas

01. Bavagnaint ed elecziun digls dombravouschs
02. Approvaziun digl protocol dalla radunanza communal digls 27 d'avost 2018
03. Preventiv 2019
04. Fixaziun digl pe da taglia communal pigl onn 2019
05. Transport digl conto dallas obligaziuns dalla finanziaziun speziala dismessa d'ava persa sen igl conto dallas obligaziuns dalla finanziaziun speziala provedimaint d'ava
06. Project d'investiziun «sanaziun veia cantunala Rona Soura, Rona - Rona Soura» (5. etappa): dumonda per credit d'object da fr. 270'000
07. Project d'investiziun «sanaziun veia Parsonz - Tignas» (4. etappa): dumonda per credit d'object da fr. 630'000
08. Project d'investiziun «sanaziun veia Tgaplottas a Savognin»: dumonda per credit d'object da fr. 300'000
09. Project d'investiziun «sanaziun da plom digl implant da teir Livizung a Rona»: dumonda per credit d'object da fr. 220'000
10. Project d'investiziun «construziun nova amplificaziun implant da teir Livizung a Rona»: dumonda per credit d'object da fr. 280'000
11. Compra aczias dalla Pendicularas Savognin SA: dumonda per credit supplementar da fr. 128'500
12. Contribuziun alla Tourismus Savognin Bivo Albula SA per cunvagnientscha da prestaziun: dumonda per credit posteriour da fr. 428'0000

13. Fixaziun dallas quotas per la vendita d'immobiglias ad esters pigl onn 2019
14. Approvaziun dalla revisiun parziala dalla planisaziun locala pertutgont igl nov biketrail da Somtgant a Tignas
15. Diversas infurmaziuns
16. Varia

Scu dombravouschs vignan proponias ed eligias cun gronda pluralitad Pirmin Cotti, Werner Wettstein, Albert Netzer e Filip Sonder.

Siva metta igl mastral an votaziun la proposta da Niclo Lozza da spustar las tractandas 9 e 10. Lezza proposta survign 4 vouchs. La proposta dalla suprastanza da mantignair la glista da tractandas scu sottamess survign 63 vouchs. OTRAS objecziuns na vignan betg fatgas, uscheia vala la glista da tractandas tarmessa cun l'invitaziun scu approvada.

---

2. Approvaziun digl protocol dalla radunanza communal digls 27 d'avost 2018

Igl protocol dalla radunanza communal digls 27 d'avost è sto exponia agl spurtegl dalla canzleia communal. Ultra da chegl è ena resumaziun digl protocol cun las decisiuns sto publitgia sen la pagina d'internet digl cumegn. Perchevl vign desistia da preliger igl protocol alla radunanza.

Chegl seia la davos'eda tg'ins fetscha chesta procedura davart l'approvaziun digl protocol, daclera igl mastral. La stad 2018 è antrada an vigour la revisiun totala dalla lescha da cumegns digl cantun Grischun. Tenor chella ò igl protocol da cumegn da neir publitgia a parteir dad ossa igl pi tard en meis siva dalla radunanza per 30 deis cun dar la pussebladad da far recurs an scretg cunter tal.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza approvescha la radunanza communal cun 89 vouchs e sainza cuntervousch igl protocol dalla radunanza communal digls 27 d'avost 2018, scu sottamess.

---

3. Preventiv 2019

La manadra da finanzas Marlen Rutz preschainta igl preventiv 2019.

a) Chint economic

Igl preventiv digl chint economic 2019 prevei en surple d'antradas da fr. 305'000 tar en pe da taglia equal agls onns passos. Chegl siva tg'ins ò fatg en'amortisaziun extraordinaria da fr. 500'000.00 sen la facultad da HRM1.

Dalla pussebladad da far dumondas na vign betg fatg adiever.

b) Chint d'investiziun

Igl preventiv digl chint d'investiziun 2019 prevei investiziuns bruttas da fr. 17'338'000 ed investiziuns nettas da fr. 12'799'500. Cumpiglia ainten las investiziuns èn er igls amprests, las participaziuns e las contribuziuns da promoziun gio approvas da total 6.89 milliuns francs.

La manadra preschainta igls siguls projects d'investiziun tgi èn risguardos aint igl preventiv 2019. Ella dat gl'amprem ena curta survista digls credits d'obligaziun tgi èn gio nias concedias e mossa or tge imports da chels tgi èn nias duvros anfignen ossa e tge imports tgi vignan duvros igl 2019.

Siva preschainta ella igls novs projects d'investiziun cun menziunar tgi chels projects sot fr. 200'000.00 èn an cumpetenza dalla suprastanza. Igl projects tgi surpassan fr. 200'000 on da neir sottamess da moda separada alla radunanza communal per approvaziun digl credit correspondent. Perchevl vignan chels projects sur fr. 200'000.00 marcos aint igl preventiv cun ena schinumada clausula da bloccada. Chegl vot deir tgi avant tgi la suprastanza pò exequir

igls projects ò la radunanza communal d'approvar mintgamai da moda separada igl credit necessari persiva.

Er tar igl preventiv digl chint d'investiziun na dattigl nignas dumondas or dalla radunanza communal.

c) Plan da finanzas e d'investiziuns 2019-22

La manadra orientescha tgi tenor legislaziun cantunala seian igls cumegn obliias da far en plan da finanzas. Chel vala scu instrumaint da labour per la suprastanza e seia cotras er betg liont. El vigna perchegl er angal purto per cunaschientscha alla radunanza communal, sainza pudeir votar an tgossa.

Siva las explicaziuns generalas preschainta la manadra cun ageid da folias anc las posiziuns las pi impurtantas digl plan da finanzas e d'investiziuns 2019 - 2022. Igl basigns d'investiziun net monta pigl 2020 a fr. 10'148'000; pigl 2021 a fr. 7'233'000.00; e pigl 2022 a fr. 841'000. Scu menziuno è igl plan da finanzas organic, uscheia tg'igl basigns d'investiziun vign adegna puspe adatto allas circumstanzas actualas.

Er tar igl plan da finanzas e d'investiziuns na vignan fatgas nignas dumondas dalla radunanza.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza approvescha la radunanza communal

- a) cun 89 cunter 2 vuschs igl preventiv digl chint economic 2019, scu sottamess dalla suprastanza communal.
- b) cun 82 cunter 1 vusch igl preventiv digl chint d'investiziun 2019, scu sottamess dalla suprastanza communal.

---

4. Fixaziun digl pe da taglia communal pigl onn 2019

La radunanza communal ò da fixar mintg'onn igl pe da taglia communal per la taglia d'antrada e per la taglia da facultad, daclera igl mastral. Tar las lavours d'elaboraziun digl project da fusiun era nia considero scu realistic en pe da taglia da 100% dalla taglia cantunala simpla. Chel pe da taglia è er nia applitgia igls onns 2016, 2017 e 2018. An consideraziun dallas investiziuns d'exequir, è tar l'elaboraziun digl preventiv 2019 puspe nia calculo cun en pe da taglia da 100% dalla taglia cantunala simpla.

Dalla discussiun daverta na vign betg fatg adiever.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza decida la radunanza communal cun 91 cunter 1 vusch da fixar igl pe da taglia per la taglia d'antrada e da facultad digl cumegn da Surses pigl onn 2019 sen 100% dalla taglia cantunala simpla.

---

5. Transport digl conto dallas obligaziuns dalla finanziaziun speziala dismessa d'ava persa sen igl conto dallas obligaziuns dalla finanziaziun speziala provedimaint d'ava

Chel affar vign preschento digl mastral. El menziunescha tg'igl effectiv digl conto dallas obligaziuns dalla finanziaziun speziala "provedimaint d'ava" monta per igl 01-01-2018 angal ple fr. 753'298. Davent dalla fusiun seiigl sto da far mintg'onn prelevaziuns. Cun oters plets: las expensas èn pi otas tgi las antradas, uscheia tgi resulta ena sminuaziun digl effectiv.

A madem taimp monta igl effectiv digl conto dallas obligaziuns dalla finanziaziun speziala "dismessa d'ava persa" a fr. 4'440'335. Cò eran las antradas igls davos onns pi otas tgi las expensas, uscheia tg'igl effectiv è s'augmento. Ins possa damai constatar tg'igls onns passos

seia la relaziun dallas taxas d'ava anvers las taxas dalla dismessa d'ava persa evidentamaintg betg stada optimala. Las tariffas novas tenor las leschas da taxas, tgi aintran an vigour igl 01-01-2019, tignan chint da chel fatg.

Per equilibrar chella disproporziun dallas taxas actualas propona la suprastanza da transportar en import unic da fr. 1'000'000 or digl conto dallas obligaziuns dalla finanziaziun speziala "dismessa d'ava persa" sen igl conto dalla finanziaziun speziala "provedimaint d'ava".

Or dalla radunanza na vignan fatgas nignas dumondas.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza decida la radunanza communal cun 93 vuschs e nigna cuntervusch da consanteir agl transport unic da fr. 1'000'000 digl conto dallas obligaziuns dalla finanziaziun speziala "dismessa d'ava persa" sen igl conto dallas obligaziuns dalla finanziaziun speziala "provedimaint d'ava" per igls 31-12-2018.

---

6. Project d'investiziun «sanaziun veia cantunala Rona Soura, Rona - Rona Soura» (5. etappa); dumonda per credit d'object da fr. 270'000

Suprastant Toni Sonder preschainta chel affar e declera tgi la veia cantunala Rona Soura scumainza tigl spartaveias dalla veia digl Gelgia a Rona e magna tras la vischnanca da Rona anfignen a Rona Soura. Cunchegl tgi sa tracta d'ena veia cantunala seia gl'uffezi da construcziun bassa digl Grischun responsabel.

Las empremas quatter etappas dalla sanaziun da chest tratg veia seian gio neidas fatgas igls onns 2013 anfignen 2018. La tschintgavla e davosa etappa preveia da sanar ossa la part dalla veia davent dalla stiarta da volver anfignen tar igl spartaveias dalla veia digl Gelgia d'ena lunghezza da 210 m. An chel connex ègl er previa da ramplazzar igls conducts d'ovras digl cumegn tgi sa cattan an chest tratg e da separar da nov l'ava sopra e l'ava persa.

La part digls costs digl cumegn ve dallas lavours preveidas monta tenor stema da costs a fr. 270'000 (veia fr. 30'000; aquaduct fr. 70'000; canalisaziun fr. 40'000; ovra electrica fr. 130'000).

Dalla discussiun na vign betg fatg adiever.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza decida la radunanza communal cun 94 vuschs e nigna cuntervusch da conceder igl credit d'object da fr. 270'000 per la sanaziun dalla veia cantunala Rona Soura, Rona - Rona Soura (5. etappa). La suprastanza vign igl madem mument incumbensada cun l'execuziun.

---

7. Project d'investiziun «sanaziun veia Parsonz -Tigignas» (4. etappa); dumonda per credit d'object da fr. 630'000

Suprastant Toni Sonder infurmescha tgi las empremas treis etappas dalla sanaziun dalla veia da Parsonz a Tigignas seian gio neidas fatgas igls onns 2014 anfignen 2016. La quarta etappa preveia da sanar ossa la part dalla veia davent da Tigignas anfignen tar la cruschada tigl territori da skis / tgaplotta.

Igls costs da chellas lavours montan a fr. 630'000 (veia fr. 560'000; aquaduct fr. 5'000; canalisaziun fr. 4'000; ovra electrica fr. 61'000).

Dalla radunanza na vignan fatgas nignas dumondas tar igl project.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza decida la radunanza communal cun 94 vuschs e nigna cuntervusch da conceder igl credit d'object da fr. 630'000 per la sanaziun dalla veia Parsonz - Tignas (4. etapa). La suprastanza vign igl madem mument incumbensada cun l'execuziun.

---

8. Project d'investiziun «sanaziun veia Tgaplottas a Savognin» dumonda per credit d'object da fr. 300'000

Suprastant Toni Sonder infurmescha tgi la veia Tgaplottas a Savognin vegia da neir sanada. An connex cun l'equipaziun digl plan da quartier Sulom seian gio neidas fatgas diversas lavours preparativas. Tras chegl sa catta la veia ossa fitg mal an rap. Ena sanaziun seia indispensabla ed igl madem mument seiigl er previa da ramplazzar igls conducts d'ovras.

Igls costs per las lavours preveidas montan tenor stema da costs a fr. 300'000 (veia fr. 250'000; aquaduct fr. 10'000; canalisaziun fr. 30'000; ovra electrica fr. 10'000).

Dalla discussiun daverta fon treis differents votants da Savognin adiever cun mintgamai render attent alla grond'impurtanza tg'igl meir da crap resp. igl uriund meir sitg per lung dalla veia Tgaplottas vegia per Savognin. Igl meir seia oz per part an decadenza e cuntschia cun molta. Igl intent fiss pero da mantigneir igl meir schi bagn scu pussebel.

Igl suprastant infurmescha tg'ins vigna a metter a post puspe igls tocs digl meir tgi seian an decadenza. I vigna pero a dar quatter veias d'access agl plan da quartier Sulom, uscheia tg'igl meir existent vigna tutgia en tant.

Oters votums na vignan betg fatgs.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza decida la radunanza communal cun 92 vuschs e nigna cuntervusch da conceder igl credit d'object da fr. 300'000 per la sanaziun dalla veia Tgaplottas a Savognin. La suprastanza vign igl madem mument incumbensada cun l'execuziun.

---

9. Project d'investiziun «sanaziun da plom digl implant da teir Livizung a Rona»: dumonda per credit d'object da fr. 220'000

Igl project pertutgont la sanaziun da plom digl implant da teir Livizung a Rona vign preschanto da suprastant Giancarlo Torriani. El daclera tg'igl implant da teir Livizung sa cumpona d'en stand da teir da tgatscha cun en indrez dalla glioir tgi corra/cupetga da 35 m, en indrez da 50 m cun portg selvadi tgi corra ed en indrez da 100 m cun quatter schebas ed anc en stand da teir da 300 m cun seis schebas electronicas. Igls indrezs da tgatscha seian nias erigias a sies taimp cun tschiffaballas da tera.

Alla basa dall'ordinaziun federala davart la sanaziun da deponias viglias vegia igl cumegn gia da piglier se la situaziun da tot igls stands existents sen territori communal, er chels tgi na seian betg ple an fucziun. Er chels seiigl da sanar da plom. Chellas sanaziuns vignan pero fatgas an etappas.

Igls costs totals per la sanaziun digl implant da teir Livizung a Rona montan tenor igl project da sanaziun a fr. 220'000. Da confederaziun e cantun ins possa spitgier contribuziuns da total fr. 135'000. Igls costs restants per igl cumegn montan damai anc a fr. 85'000.

Alla dumonda or dalla radunanza schi las uniuns da teir e catscheders vegian da sa participar ve digls costs dalla sanaziun da plom rasponda Giancarlo Torriani tgi chegl na seia betg igl cass. La sanaziun da plom seia tgossa digl cumegn.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza decida la radunanza communal cun 88 cunter 2 vuschs da conceder igl credit d'object da fr. 220'000 per la sanaziun da plom digl implant da teir Livizung a Rona. La suprastanza vign igl madem mument incumbensada cun l'execuziun.

---

10. Project d'investiziun «construcziun nova amplificaziun implant da teir Livizung a Rona»: dumonda per credit d'object da fr. 280'000

Chel affar vign preschanto da suprastant Giancarlo Torriani. Aint igl cumegn da Surses dattigl oz treis implants da teir. Dus implants da teir da 300 m a Tinizong ed a Rona cun integro igl stand da teir da tgatscha, ed en implant da teir per armas a caliber pitschen e pistola a Cunter. Igl cumegn preveia d'amplifitgier igl implant da teir a Rona cun en implant da teir per armas a caliber pitschen e pistola (25 e 50 m). Cun chel angrondamaint possa l'antiera activitad da teir neir concentrada sen en sulet li ed igls implants da teir a Tinizong ed a Cunter possan uscheia neir eliminis, daclera igl suprastant.

Igls costs per gl'angrondamaint digl implant da teir cun en stand da sagettar per armas a caliber pitschen e pistolas montan tenor stema da costs a fr. 280'000. Dad uniuns (uniun da teir Surgôt, secziun da catscheders Surses), sport-toto, Grischun Sport etc. vignan spitgeidas contribziuns da total radond fr. 140'000. Uscheia restan pigl cumegn anc costs da radond fr. 140'000 per las lavours planisadas.

Siva la preschentaziun digl project suonda ena discussiun animada cun divers votums or dalla radunanza. Chels vignan resumos an furma da tgavazzigns scu suonda:

- cun concentrar tot segl stand da teir a Rona seia la canera per igls abitants da Rona betg ple surpurtabel.
- schi betg anc fatg, duess la suprastanza sclareir la pussebladad da collaborar cun igl stand da teir a Crappa Naira, Alvagni. Lò dettigl gio en stand da tgatscha ed en stand da 300 m.
- Igl stand da teir a Rona è pi adatto scu li tgi chel a Tinizong. A Tinizong angal per 300 m.
- A Tinizong seia nia fatg 3 gedas misiraziuns dalla canera, e chella seia adegna stada sot las limitas prescretgas. La canera digls camiuns seia en toc pi gronda tgi la canera digl sagettar.
- Ègl nia evaluo quant tgi vigna sagetto actualmaintg a Tinizong ed a Rona?
- Igl cumegn è responsabel angal per igl stand da 300 m. Igl stand da tgatscha e chel da pistola ed armas a caliber pitschen è tgossa dallas uniuns.

Raspostas dalla suprastanza sen las dumondas e remartgas:

- ord vista digl cumegn è la soluziun cun concentrar tot a Rona la sulet dretga.
- betg gia contact cun igls responsabels digl stand da teir a Crappa Naira. Fiss pero er betg optimal da stueir sa render adegna a Crappa Naira.
- ins vot betg tgi las uniuns vegian d'eir a Crappa Naira, mabagn tgi ellas possan exercitar lour sport an cumegn.
- tgapientscha per la tema digls abitants da Rona. I seia pero da considerar tg'igl teir aint igl stand da sagettar da 300 meters seia ia anavos fitg igls davos onns. E la tendenza seia tgi geia anavos anc duple. I seia pero er la verdad tg'igl teir da tgatsdcha vegia piglia tiers igls davos onns.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza decida la radunanza communal cun 80 cunter 8 vuschs da conceder igl credit d'object da fr. 280'000 per l'amplificaziun digl implant da teir Livizung a Rona. La suprastanza vign igl madem mument incumbensada cun l'execuziun.

---

11. Compra aczias dalla Pendicularas Savognin SA: dumonda per credit supplementar da fr. 128'500

Igl mastral daclera tgi la Pendicularas Savognin SA intenziunescha ancunaschaintamaintg da ramplazzar igl onn proxim la soptgera da quatter existenta da Savognin a Tignas cun ena telecabina nova. La procedura d'approvaziun digl plan seia gio instradada.

Igls costs per la construcziun dalla telecabina nova montan a 10 anfignen 11 milliuns francs. An connex cun la finanziaziun digl project vegia la radunanza generala dallas pendicularas decida igl settember 2018 d'augmentar igl capital d'aczias per max. fr. 2'268'600.

Tenor igl cunsegl d'administraziun vess igl cumegn da Surses la pussebladad da signier ainten l'amprema ronda aczias per fr. 128'500 (aczias agl nom fr. 103'100 ed aczias agl purtader fr. 25'400).

La suprastanza seia dall'opiniun tgi seia impurtant da far adiever dalla pussebladad da signier aczias. Cun la compra dallas aczias dess igl cumegn en signal positiv agls acziunaris da maioritad e mattedess a madem taimp en ferm signal per igl sustign e svilup turistic.

L'expensa fiss an cumpetenza dalla suprastanza communal, accentuescha igl mastral. Percheigl tgi lezza vegia dantant quasi duvro se la sia cumpetenza d'expensas digl onn 2018, vegia gl'affar da neir sottamess alla radunanza communal per deliberaziun digl credit.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza decida la radunanza communal cun 87 vouchs e nigna cuntervouch da conceder igl credit supplementar da fr. 128'500 per la subscripziun d'aczias dalla Pendicularas Savognin SA.

---

12. Contribuziun alla Tourismus Savognin Bivio Albula SA per cunvagnientscha da prestaziun: dumonda per credit posteriour da fr. 428'000

Igl matg da chest onn vegia la Tourismus Savognin Bivio Albula SA (TSBA SA) surpiglia la fatschenta operativa da Savognin Turissem an Surses, orientescha igl mastral. Ord chest muteiv vegia igl cumegn gia da far ena cunvagnientscha da prestaziun nova cun la nova organizaziun turistica. Chella cozza digl 1. da matg 2018 anfignen igls 30 d'avregl 2022. Sper igls pensums scu center da cumpetenza turistic, tgi era gio nia adampia da Savognin Turissem an Surses, vignan surdadas ulteriouras lavours alla societad. Uscheia seia la TSBA SA da nov er responsabla per igl management da projects Surses (svilup economic digl li); scu interpresa da sarvetsch pigls purtaders da prestaziun digl sectour turistic e per instituziuns politicas; scu er per igl svilup da purscheida, la comunicaziun e la colliaziun dalla «reit Surses» (popolaziun, purtaders da prestaziun, possessours da sagondas abitaziuns, giasts).

Per saveir adampleir chels pensums supplementars dovrigl er meds supplementars, precischescha igl mastral. Per tala raschung vegia la suprastanza decida an connex cun l'elaboraziun dalla cunvagnientscha da prestaziun d'augmentar las contribuziuns annualas digl cumegn alla Tourismus Savognin Bivio Albula SA. A parteir digl onn 2019 seian las contribuziuns correspondentas cumpigleidas aint igl preventiv communal. Cunchegl tgi la TSBA SA seia neida fundada pir aint igl onn current, seian las expensas supplementaras da fr. 428'000 (fr. 133'000 per la promozion economica digl li e fr. 295'000, tgi surpassan igl preventiv ordinari) betg anc cumpigleidas aint igl preventiv digl 2018. Chel import surpassa la cumpetenza finanziaria dalla suprastanza communal, uscheia tg'igl affar vegia da neir sottamess alla radunanza communal per l'approvaziun.

La suprastanza communal seia persvadeida d'aveir stgaffia cun la nova Tourismus Savognin Bivio Albula SA en model da fatschenta modern ed oriento vers igl avigneir, tgi rinforza la regiun economica ed igl spazi vital an Surses da maniera persistente.

Tar chel affar na dattigl nignas dumondas or dalla radunanza communal.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza decida la radunanza communal da conceder cun 83 vuschs e nigna cuntervusch igl credit posteriur da fr. 428'000 scu contribuziun supplementara alla nova Tourismus Savognin Bivio Albula SA per igl onn 2018.

---

13. Fixaziun dallas quotas per la vendita d'immobiglias ad esters pro 2019

Igl mastral daclera tgi tenor la lescha federala pertutgont igl acquist d'immobiglias antras esters vegian igls cumegnns da fixar mintg'onn per mangs digl cantun las quotas per la vendita d'immobiglias ad esters. Chellas quotas seian stadas anfignen ossa scu suonda :

- quota per la vendita tar surbiageidas cumpletas: 100 %
- objects singuls da vendaders svizzers: gea
- vendita da sagondas abitaziuns d'esters ad esters: gea

Dalla pussebladad da far dumondas na vign betg fatg adiever.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza decida la radunanza communal cun 92 vuschs e nigna cuntervusch da lascher las quotas scu anfignen ad a cò sainza restricziuns.

---

14. Approvaziun dalla revisiun parziala dalla planisaziun locala pertutgont igl nov biketrail da Somtgant a Tigignas

Igl cumegn da Surses e la gruppa da project "Bikepark Savognin" vegian l'intenziun d'amplifitgier la purscheida existenta dalla regiun da vacanzas cun ena veia da velo, menziunescha igl mastral. Cotras vigna la destinaziun turistica siva alla dumonda carschainta digl sport dad eir cun velo e rinforza l'attracziun da nossa regiun scu destinaziun da vacanzas da stad.

La studia da factibilitad fatga, mossa tg'igl tratg tranter Somtgant e Tigignas per lung dalla telecabina fiss adatto per differents grads da difficultad da veias da velo e fiss cotras interessant per en vast public. Per pudeir perseguitar igl project ègl necessari da far ena revisiun parziala dalla planisaziun locala correspondent. Cunter igl project da realisar igl biketrail cun ena lunghezza da 6'698 m da Somtgant a Tigignas ò igl uffezi da tgatscha e pestga digl Grischun inoltro objecziuns a caschung dalla cooperaziun publica tgi è stada digls 19 da schaner anfignen igls 19 da favrer 2018. Er siva ples vistas ocularas ins è betg sto bung d'eliminar chellas objecziuns digl uffezi cantunal pertutgont igls lis da selvaschigna. Per betg bloccar pi dei igl project ò la suprastanza decidia da manar tras la revisiun parziala dalla planisaziun locala "biketrail Somtgant – Tigignas", malgro las objecziuns digl uffezi da tgatscha e pestga digl Grischun.

Avant tgi la revisiun parziala pò neir sottomessa agl uffezi per igl svilup digl territori digl cantun Grischun, per approvaziun antras la regenza, ò la radunanza communal da consanteir gl'amprem alla revisiun parziala, daclera igl mastral.

Or dalla radunanza na vignan fatgas nignas dumondas davart igl project.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza communal decida la radunanza communal cun 89 cunter 1 vusch d'approvar la revisiun parziala preveida dalla planisaziun locala concernent igl biketrail Somtgant a Tigignas, scu preschento.

---

15. Diversas infurmaziuns

Dalla vart dalla suprastanza communal vign infurmo davart igls suandonts affars:

- La revisiun totala dalla lescha da cumegns digl cantun Grischun è antrada an vigour igl 1. da fanadour 2018. Chella revisiun ò er consequenzas liontas pigls cumegns, scu p.ex.
  - igls protocols dallas radunanzas communalas on da neir publitgias mintgamai igl pi tard en meis siva la radunanza an moda usitada. Protestas cunter igl protocol ston neir inoltradas an scretg alla suprastanza communal aifer igl termin d'exposiziun da 30 deis. Eventualas protestas vignan tractadas a caschung dalla proxima radunanza communal, e sessour vign igl protocol approvo.
  - las radunanzas communalas èn ossa da nov adegna publicas.
  - disposiziuns communalas, tenor las qualas votants on da piglier retgisa, na valan betg ple.
  - an suprastanza communal pon neir eligeidas persungas tgi on - igl pi tard igl mument dallas elecziuns - lur domicil an cumegn.
  - la suprastanza ò igl dretg d'adattar la legislaziun communal agl dretg surordino an atgna cumpetenza, an chels cass nous tgi dat nigra libertad da regulaziun. Chegl vala per tot las leschas incl. la constituziun.
  - igls statuts da corporaziuns da cumegns on betg ple da neir approvos dalla regenza. Els aintran an vigour siva l'approvaziun digls votants dallas vischnancas commembras.

Pinavant dattigl diversas midadas, noua tg'igls cumegns on en spazi da regulaziun. Per far chellas midadas ins ò taimp anfignen la fegn digl 2022. La suprastanza vign ad elaborar la revisiun parziala dalla constituziun e la sottametter aifer taimp util all'urna per approvaziun.
- Occurrenza d'orientaziun igls 11-12-2018, allas 20.30 ainten la sala polivalenta a Salouf, an connex cun la preschentaziun da dus projects turistics agls Viols, Savognin.
- Termin dalla partenza d'anviern igls 15 da december 2018, allas 14.30, an sala Grava a Savognin. Appell er alla populaziun indigena da sa participar.
- Igl mastral dat igl pled agl impressari Enrico Uffer dalla Uffer SA. Chel infurmescha tg'igl project per en hotel a Grava seia sen buna veia, vot deir i para tgi vess da gartager da realisar igl hotel aifer igls proxims dus onns. Dumang dettigl ena comunicaziun allas medias per mussar tgi geia anavant a Savognin e nossa val, malgro las novitads negativas digl davos taimp. Motivaziun per igls investours seia igl fatg digl grond sustign tgi la radunanza communal vegia decidia igl matg 2018 a favour digl project.

16. Varia

Otmar Jäger s'infurmescha cura tg'igls molocs vignan installos a Beiva.

Igl mastral pò communitgier tgi igls davos deis seian nias installos 4 molocs. Igl oters vignan installos pir pi tard.

Thomas Eigensatz intimescha la suprastanza d'integrar er la populaziun ad ouras aint igls plans per la sanaziun dalla scola Grava a Savognin.

Suprastant Giancarlo Torriani è a cunaschientscha tgi la populaziun è interessade e peglia ancunter l'intimaziun. Tar chella caschung orientescha igl suprastant er gist tgi Thomas Eigensatz è nia tscharnia scu luvrant per la lavour da promoziun digls unfants e giuvenils.

Markus Margreth s'externa da betg esser cuntaint cun la decisiun dalla suprastanza da sustignair l'arena da biatlon a Lantsch. Cò ins sa detta totta fadeia da far loipas ma la suprastanza vegia mantganto da pretender an connex cun la contribuziun tgi Lantsch metta se ena tavla d'infurmaziun davart las loipas an Surses. Igl mastral rasponda tgi tar igl project dall'arena da biatlon sa tractigl d'en project dalla Regiun Alvra.

Thomas Eigensatz infurmescha tgi seia nia mess se ainta La Nars, Savognin, en tipi per biagier se en "clutger da glatsch per scliviglier".

Cun chegl tgi na vignan fatgs nigns oters votums sera igl mastral allas 23.05 la radunanza cun giavischier a tots en bel taimp d'advent, belas festas da Nadal ed en bun onn nov. Siva la radunanza anveida igl cumegn votantas e votants ad en aperitiv scu angraztgamaint per la participaziun politica durant igl antier onn.

Tinizong, igls .....

Igl mastral:

Leo Thomann

Igl actuar:

Beat Jenal